

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu este Duminec'a si Joi'a, la fie-care doue septemani cu adausulu Foisórei. — Premuneratiunea se face in Sabiu la espeditur'a 'oiei, preafara la s. r. poste cu bani gnt'a prin scrisori francate, adresate cãtra espeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 20.

ANULU XXIV.

Sabiu 214 Septevre 1876.

trajelelate pãrti ale Transilvaniei st pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. 16ra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl.
Inseratele se platescu pentru inlãi'a óra cu 7 cr. sirul, pentru a dón'a óra cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Majestatea Sea in Sabiu.

Duminea diminéti'a pre la 5 óre incepura a se pune in miscare tóte corporatiunile si demnitarii din locu spre a intempiná pre Majestatea Sea parte la gara parte in piati'a mare in apropierea localitãtiei, unde avé sa descálece Maj. Sea. Cetatea erá imbracata in vestmentu festivu, flamuri de multe feluri fluturau in aeru, ghirlande de flori si covóre frumóse decorau casele, vre o trei porti de triumfu improvisate semnalau stradele pe unde avé sa tréca pré inaltulu óspe cu suit'a sea.

Punctu la 7 óre diminéti'a Maj. Sea a sositu cu trenu separatu de curte la gar'a de aici. Ací asteptá sosirea Majestãtiei Sele Escel. Sele bar. Ringelsheim com. gen., Archiepiscopulu si Metropolitulu Mironu Romanul, Metropol. Ioanu Vancea, Episcopulu Mich. Fogarassy, Ioanu Metianu, Mich. Pavelu si Dr. Victoru Mihaly, super. Dr. Teutsch, primariulu cetãtiei Gibel si alti capi civili si militari. Indata, compani'a de onóre dela regimentulu Nr. 31 postata pre peronu cu musica si stégu presentá arm'a si music'a intoná imnulu. Majestatea Sea erá in uniforma de generalu de cavaleria (husari.)

Dupa ce parasira si cei din suita vagónele comitele supremu Fr. Wächter bineventá intr'unu discursu patrioticu pre Majestatea Sea. Maj. Sea a respunsu in terminii cei mai binevoitori. Majest. Sea conversá apoi cu episcopulu Fogarassy, metropolitii Romanu si Vancea in limb'a magiara, cu superintendentulu in limb'a nemtiasca. Asemenea si cu alti din cei de fatia facendu alusiuni la tempulu dinainte de 24 ani de cându fu iérasu in Sabiu.

Dupa aceste s'a pusu in miscare convoiulu intregu spre cetate. Mai întâiu lu intempinara calaretii rasinareni pre Maj. Sea cu „sa traiasca.“ Sosindu in strad'a Gusteritiei cei dintâiu dintre meseriasi erau romanii (sodali) cu stégulu lor, cari inca intunecara cu sa traiasca tóte hochurile din pregiurulu lor. Convoiulu se misca pre strad'a Gusteritiei, Ognei, piati'a mica, piati'a mare. Aici erau gremiurile dela dicasterii si preotimea si acesti'a intempinara cu sa traiasca pre Maj. Sea.

Dela 11 óre incependu Majestatea Sea s'a induratu a primí diferitele corporatiuni bisericesci: a bisericei románo-catol. condusa de Escelenti'a Sea Episcopulu Fagarasy, a bisericei gr. catolice condusa de Escel. Sea Metropolitulu Vancea si a bisericei greco-orientale condusa de Escelenti'a Sea Metropolitulu Mironu Romanulu, a bisericei evangelice sub conducerea superintendentului Dr. Teutsch, a generalitãtiei a statului majoru, a comitatului Sibiuului, a magistratului si a reprezentantii cetatienesci; mai departe a deputatiunei cetãtiei Brasiovului a ctului Turdei Muresiului, a cetãtiei Muresiu-Osiorheiului, a Clusiuului, a oficiiloru si instituteloru. Cu ocasiunea acést'a Escelenti'a Sea Par. Arch. si Metropolitu Mironu Romanulu a intempinatu pre Majestatea Sea cu urmatórele cuvinte rostite in limb'a statului:

Majestate Cesara si Apostolico-Regésca, Prégratióse Dómne!

Biseric'a greco-orientala romána din Ungari'a si Transilvania a grabesce cu cea mai adunca supunere omagiala si cu o bucuria purcésa din gratitudinea inimei a bineventá pre Majestatea Vóstra astadi, cându Ve indurati pré-

gratiosu a ferici metropolea bisericei nóstre nationali cu prea'nalt'a cercetare.

Bucuri'a acést'a este indreptatita; pentruca abstragundu dela ingrigrira parintésca, ce o portati pentru fericierea tuturoru popóreloru Majestãtiei Vóstre, — biserica greco-orientala romána senguru numai Majestãtiei Vóstre are de a multiamí in sentiuri de gratitudine, ca metropoli'a nóstra nationala romana reclamata de impregiurári s'a instituitu pe base mai nóue si mai firme; gratiei si ingrigriri parintiesci ai Majestãtiei Vóstre avemu de a multiamí, ca biserica nóstra e subventionata dela statu, si ca are unu organismu internu, care unesce in sine mai tóte conditiunile desvoltãrei ulterioari si ale culturai pe base religióse.

Coreligionarii mei, preoti si mirenii, cari la acést'a di de bucuria acursera aicia din tienuturile mai de aprópe si mai indepartate ale provinciei nóstre metropolitane, si ai cáror'a fruntasi éta stau cu supunere omagiala naintea fetiei Majestãtiei Vóstre, — dau viua marturia despre acea: ca toti credintiosii bisericei gr. or. romane suntu cãtra Majestatea Vóstra si cãtra intrég'a préinalta casa domnitória, cu unu cultu de pietate ereditu dela stramosii sei, cu credintia neclatita si cu alipire tenace, si ca aceste atribute principali ale virtutiloru cetatienesci le voru pastrá cu fidelitate intre tóte impregiurãrile.

Cându dar' depunemu la piciórele Majestãtiei Vóstre, preagratiósiului Domnu si Rege alu nostru, celea mai profunde omagie si alipirea fidela a bisericei greco-orientale románe, si cându ni luámu voia a recomandá biserica nóstra si de aci incolo prégratiósei ingrigriri parintiesci ai Majestãtiei Vóstre, — repetindu precarile nóstre de tóte dilele, rogámu pre Imperatululu Ceriuriloru: cá pre Majestatea Vóstra si pre préinalt'a casa domnitória sa ve tiena la multi ani in cea mai buna sanetate si multiamire, spre fericierea credintióseloru popóre ale Majestãtiei Vóstre! (In limb'a romána): Sè traiésca Majestatea Sa Regele nostru!

Majestatea Sea au respunsu:

Espressiunea omagieloru si alipirei D-vóstre o primescu bucurosu.

Intre impregiurãrile cele grele a tempului presentu chiamarea preotimei e cu atãtu mai ponderósa si sum deosebitu multiamitu déca clerulu románu transilvanianu, implinindu-si cu zelu chiamarea sea, se straduiesce a intári pre credinciosii sei in credintia cãtra tronul si patria, in armoni'a fratiésca si respectarea legi.

Dorescu cu tóta sinceritatea cá activitatea D-vóstre in privint'a acést'a sa fia coronata de celu mai bunu succesu in totu tempulu. Puteti contá, siguru, la recunoscuti'a si sucursulu Meu pre tere-nulu acést'a.

Dupa acestea au urmatu numai de cátu audientiele insinuate.

Dupa média-di a cercetatu Majestatea Sea casarm'a cavaleriei si a artileriei; de aci a trecut a spitalulu garnisónei, unde Majestatea Sea a visitatu pre *soldatii bolnavi*, cu care ocasiune s'a induratu a schimbá cuvinte cu mai multi soldati si in limb'a romána a visitatu si depositulu aflatoriu acolo; mai departe s'a induratu prea gratiosu a cercetá atunci manastirea calugaritiloru franciscane in institutul de fete, festivitatea arangiata de societatea de tragere la semnu a cetatieniloru, unde a petrecutu mai o

jumetate de óra intre tragatori, dându insusi Majestatea Sea 2 pusicaturi la tianta; dupa acést'a, de-si daduse o plóia, a asistatu la productiunile pompieriloru unde si-a esprimitu indestulirea pré inalta cu acést'a institutiune.

La 6 óre a fostu prándia la care au fostu intruniti Escel. Loru Episcop. Fagarasy, Metropolitulu Romanu, Metropol. Vancea, F. M. L. Bar. Ringelsheim, F. M. L. Bar. Drechsler, Superintendentulu confessiunei evangelice augustane Dr. Teutsch, comitele Wächter, general-majorulu Kopfinger, primariulu cetãtiei: Giebel, colonelulu Krzisch, Scudier, Bar. Uracc'a si Dobner.

La 7 óre a fostu cetatea intréga iluminata; in decursulu acestei iluminatiuni imosante, Majestatea Sea insoacitu de ministrulu Wenckheim a facutu un'a preumblare pre stradele principale ale cetãtiei si fu petrecutu de aclamatiunile insufletite a le publicului.

In 11 Septevre n. Majestatea Sea s'a induratu a asiste la revist'a trupelor, cu care ocasiune si-a esprimitu préinalt'a multiamire asupr'a atitudinei distinsa si asupr'a capabilitãtiei de manevrare a trupelor.

Dupa amédi s'a induratu Majestatea Sea a onorá cu prea inalt'a Sea visita orfanotrofulu Teresianu, institutul alienatiloru si spitalulu Franciscu-Iosefinu, a cáruí pétra fundamentale o puse Majestatea Sea inainte cu 24 ani, si a asiste apoi la esamenulu din scóla cadetiloru.

In institutul Teresianu, unde se affá si Escelenti'a Sea episcopulu romano-catolicu dela Alb'a-Iuli'a Dr. Fogarassy si elevii institutului formandu spalieri, Majestatea Sea fu primitu cu omagiuu cuvenitu si cu unu eventu patrioticu de cátra directorulu Ant. Colossy, ér' la institutul alienatiloru de cátra Dr. Stef. Szabó si la spitalulu Fr. Iosefinu de Dr. Tellmann. Majestatea Sea visitandu cu deameruntulu aceste institute si-a esprimitu prea inalt'a multiamire.

La 5 1/2 óre Majestatea Sea s'a induratu a primí deputatiunea din Romania, care condusa de ministrulu Bratianu a venitu sa salute pre inaltulu monarchu in numele principelui Carolu.

La prándiulu de curte la 6 óre a fostu membrii deputatiunei din Romania, episcopii: Pavelu, Metianu si Mihali; superintendentulu unitariloru Iosifu Ferencz comitele supr. alu Treiscaneloru si Brasiovului Szentiványi, primariulu din Clusiu Al. Simon, si comitele supremu alu comitatului Muresiu Turd'a.

Sér'a a urmatu o serenada de faclii imosanta.

La primirea deputatiunei carea a presentatu program'a Majestatea Sea adresá lui Schreiber cuvinte gratióse asupr'a conductului de facile, care a succesu, si se informá dela prof. Bell asupr'a stãrei reuniunei de cantu.

Dupa predarea programei reuniunei de cântari, acompianata de capel'a cetãtiei, esecutá doue cânturi cu precisiunea cunoscuta si apoi esclamá Dr. Lindner cu glasu puternicu si sonor, cátu se audí pe intrég'a piatia: „Majestatea Sea cesara si reg. apostolica Franciscu Iosifu I, prea gratiosulu nostru Domnu si Rege sa traiésca!“ Unu „sa traiésca“ prelungitu resuná la aceste cuvinte dela miile de privitori ce ocupau omu de omu intréga piati'a; totu odata se iví cifr'a numelui Majestãtiei Sele in stralucirea luminósa

a faclielor grecesci ce togm'a se aprinsesera in midiloculu facliariloru si capel'a militara esecutá imnulu poporalu.

Majestatea Sea a avutu placere la conductulu de facile, cáci a statu la ferésta pâna ce s'a terminatu serenad'a bine arangiata si esecutata in ordinea cea mai buna.

Marti in 12 Septevre Majestatea Sea asistá la manevrele intre Sabiu si Cristianu, dela cari reintórsu pre la 1 1/2 óre. Dupa o pauza mica Majestatea Sea acompianatu de ministrulu Wenckheim, adjutantul generalu FML. baronu Mondel, de unu adjutantu de aripa, de comitele supremu Wächter si de primariulu cetãtiei Gibel visitá mai întâiu gimnasiulu de statu. La intrarea in gimnasiu Majestatea Sea fu intempinatu de Directorulu Ig. Veres cu unu eventu omagialu si apoi condusu in localitãtile scolastice, unde asistá la esamenulu din diverse obiecte, esprimandu multiamirea prea inalta si observandu ca localitãtile suntu prea stremte.

La 2 1/2 óre visitá Majestatea Sea localitãtile gimnasiului luteranu. Inaintea gimn. asteptá toti scolarii cu standardele lor scolastice pusi in ordine, corpulu profesoralu si unu publicu numerosu pe inaltulu óspe, care venindu fu intempinatu de vivatele fraguróse ale generatiunri fragede. Superintendentulu Dr. G. D. Teutsch in fruntea corpului profesoralu primí pre Majestatea Sea cu cuvinte insufletite, prin cari recomandá tener'a generatiune atentiunei Majestãtiei Sele. Apoi visitá Majestatea Sea si aici odãile scolastice in ambele etagie si esindu din edificiulu gimnasiului intrá condusu de superintendentulu in biserica luterana din cetate.

De aci Majestatea Sea plecá cátra Seminariulu nostru archidiecepsanu, unde fu intempinatu serbatoresce de corpulu prof., mai multi barbati din clerulu nostru in frunte cu Escelenti'a Sea Metropol. Mironu Romanulu si condusu in localitãtile seminariali.

Majestatea Sea trecendu prin localitãtile seminariali se informá cu deameruntulu despre starea institutului, despre profesori, elevi. Par. Vicariu Pope'a i reamintí Majestãtiei Sele, ca acestu institutu e fundatu de fericitulu metropolitu Andreiu baronu Siagun'a prin grati'a Majestãtiei Sale, cáci Seminariulu primesce dela statu o subventiune anuale insemnata. De asemenea a mai impartasitu Par. Vicariu Majestãtiei Sele, ca realitãtile ce le posedé archidieceps'a in cetate suntu cumperate totu de fericitulu Siagun'a. Unu viu interesu a aretatu Majestatea Sea fatia de Tipografi'a nóstra informandu-se despre starea ei. In sal'a cea mare a seminariului despre strada, unde se affa cele doue portrete ale fericitului Andreiu, Majestatea Sea s'a impressiunatu vedindu-le si rechiemandu in memoria figur'a imosanta a credinciosului Seu consiliariu de odinóra observá ca barbatulu acést'a (Siagun'a) a fostu unu barbatu fórte insemnatu si ca a lucratu multu. Majestatea Sea a aretatu o deosebita bunavointia cátra románi, nu numai cu ocasiunea acést'a ci si la primirea corporatiunei nóstre bisericesci de Dumineca.

De aci plecá Majestatea Sea pentru a cercetá pensionatele ursuliniloru, unde fu primitu cu omagie cuvenite si serbatoresce de episc. Fogarassy si ceilalti onoratori.

Eri, in 13 Sept. a asistatu Maje-

starea Sea la manevrele între Cristianu și Sabiiu și s'era a plecatu cu trenulu din mediloculu nostru lasandu în animele tuturor cetățienilor o suvenire sânta și durabila.

Lera la prim'a congregatiune comitatense.

Sabiiu 1/13 Septembrie 1876.

Domnule Redactor! Articululu din nr. 68 alu „Telegr. Rom.” despre prim'a congregatiune comitatense a Sabiiului, anume unele pasagie din tr'ensulu, pare a suscitá nisce dubietáti, ba ingrigiri fatia de situatiunea nóstra presenta, și acést'a me îndemna a-mi descoperi parerile mele în obiectulu acést'a momentosu.

Se scrie acolo „sa ne feréscă Ddieu de castiguri cá acestea, ce le-amu facutu, cându amu devenitu de sub stapanirea punctelor regulative sub ale legii municipali generali“ și „viitoriulu dorere! ne va arátá, ca vomu dorí noi insine reprezentatiunea aceea, ce s'a delaturatu și prin concursulu nostru“, ér' de alta parte se scrie „sa ne bucurámu, ca amu scapatu de catenele privilegielor și statuturilor de pâna acum și ca legea comunala concede multa influentia maioritáti poporulu“.

Eata câte întrebări grave ne sbóra pe dinaintea ochiloru, cându cetirámu acelea pasagie: sa ne bucurámu de situatiunea nóua? sa plângemu dupa sistemulu vechiu? sa ne cáimu noi de ceea ce amu lucratu? ba si mai multu: óre atunci, cându noi toti deputatii comunelor române din scaunulu Sabiiului, în unanimitate pretindeamu stergerea institutiunilor sasesci și introducerea legii comunale și municipali, sa ne fimu sciutu nici unulu, ca ce facemu? sa nu fimu cunoscutu nici unulu sensulu și estensiunea legiloru nóue?

Vedi dar', ca este imperativa necessitate, de a ne chiarificá situatiunea.

Cunosci argumentele nóstre aduse în ultim'a adunare scaunala în contr'a rezervatiuniloru de drepturi istorice ale sasiloru, unde amu disu în acestu sensu: ca de-si adi nu potemu aduce daruri legiloru nóue, nici decum nu ne potemu impacá cu privilegiile vechi, și în loculu lor si alu despotismulu sasescu asupr'a comunelor nóstre, preferámu organizarea dupa legile nóue, cá unu mai micu reu.

Amu avutu destule motive pipabile pentru acést'a. Cáci pâna acum au domnitu la noi de multi seculi starea privilegiata esemta a natiunei sasesci si din secolulu trecut punctele regulative, si în frunte cu o corporatiune natiunala saséscă, aprópe legiuitóre, a cárei compositia maiestrita nu lasá pre románi sub nici o conditiune a ajunge'la o influentia; pe lângă aceastea au domnitu în scaunulu nostru propriu unu sistemulu privilegiatu, prin care cele mai multe si impopulate comune române erau eschise dela reprezentare în municipiu (cáci numai prin unu decretu specialu de pe la 1862 alu ministrulu s'au adagatu comunele scaunulu Talmaciului si Saliste în modu provisoriu la scaunulu Sabiiului în contr'a protestelor sasesci); au domnitu statutulu lui Wenckheim, cá unu corolaru alu privilegielor sasesci, dupa cari cetatea Sabiiului tramitea totu atáti deputati în reprezentantia, cáti avea tóte comunele scaunulu laolalta; au domnitu conformu punctelor regulative unu burocratismulu sasescu (magistratu și inspectoru) alesu numai de cátra cetatea Sabiiului fára concursulu comunelor, care domniá totusi si preste comune — ér' preste cele si romanesce cu o putere discretionara, de unde au urmatu perderi mari, daune si anarchii în comunele române, dintre cari cele mai multe si mai avute s'au despoiatu de averi în favorulu culturei sasesci.

Cine din noi nu cunoáscé urmárele acestui sistemulu privilegiatu? Cine nu

scie, ca cându poporulu fundulu regiu — în maioritate romána — facea mari servitii si aducea grele sacrificiuri, cu averea, credint'a si sângele, pentru tron si patria, acelea se prefceau prin burocratismulu privilegiatu în glori'a natiunei sasesci genetice, si lumea civilisata nu scia de románi din fundulu regiu, decátu ca exista aci nisce parias, inimici culturei si periculosi omenimei?

Sa nu ne seduca fras'a aceea: ca románi fundulu regiu, prin cultur'a saséscă, aru fi devenitu în stare mai favorabila decátu iobagii din comitate, cáci nu este adevérata, si bunastarea romániloru din fundulu regiu fatia de iobagi au devenitu din continuelle lor lupte pentru existintia, si eu sustienu aceea: ca acesti románi, odinóira liberi si aperiatori ai limitelor tierei, si economi déca nu erau sasii, séu déca si numai nu erau ei ingraditi cu atari privilegii, aru fi ajunsu adi la unu gradu de buna stare si de cultura admirabila.

Me marginescu inse la întrebarea: ca óre erau románi scaunulu nostru órecându în stare, pre óre-care base, a ajunge la o influentia sub sistemulu sasescu? Absolutu nu! pentru ca le stá în contra *privilegiulu*, în ramii cáruia noi nu poteamu intrá, si în contra cáruia, dupa natur'a sea, nici numerositatea, nici inteligintia, nici averea nu poteau isbuti.

Mai adauga lângă privilegiu inca si *exclusivitatea* cea stricta si inconstenta a sasiloru si nefrangibil'a staurintia a lor, în a nu ne face concessiuni cátsi de putienu, apoi ajungeá, cá se nu ne mai facemu în viitoriu nici o ilusiune.

Noi singuri suntemu martori vii, despra aceea, ca dela 1860 încóce, de cându participámu în minoritate la adunarea scaunala, nu amu potutu înduplecá pe fratii sasi la nici o concessiune în favorulu maioritáti poporulu.

Este o intemplanță, numai intemplanță, déca au devenitu románi în vre-o dóue scaune sasesci, la o maioritate. A insirá cauzele acesteia nu este aici locul.

Dar' ce amu fostu noi în totulu? Priviti la universitatea stérsa, priviti la cei 22 deputati dietali sasi, si ve-ti aflá respunsulu!

Dar' inca în municipiulu nostru unde esistá privilegiulu cetáti de paritate fatia cu scaunulu, óre nu erá aci preponderantia avántagie constanta si perpetua si tóte avantajie poporulu nostru paralisate!

Noi amu pretinsu esimarea cetáti, cá municipiu separatu, sasii au protestatu la acést'a, pâna cându ei erau cei mai aprigi aparatori ai autonomiei tuturor altor cetáti.

Acést'a este pe scurtu situatiunea, în care ne-amu aflatu pâna la legile nóue comunale si municipale. Dupa ce s'au emanatu aceastea legi nóue, cari suntemu dedati a ne ameliorá sórtea în marginea legiloru, amu privitu în aceste legi de o parte, spargerea privilegielor sasesci si delaturarea sistemulu amintitu, si amu aflatu aci unu avantajiu.

Amu aflatu inse în acelea de alta parte si unu obstacolu în sistemulu virilismulu si alu censului.

Premitu, ca nu me ocupu aici de referintiele între poporu si poterea statulu nice de o critica a principiulu virilismulu si a censului, pre cari le privescu aici cá pe nisce conditiuni déjà puse în lege. Me ocupu de o paralela între aceste conditiuni si cele privilegiate de pâna acum.

Amu veditu inse ca acele obstacolu este dupa natura sea numai temporaneu, si de acea amu aflatu chiaru si în acestu obstacolu pe viitoriu o mai mica pedecă decátu în privilegiu.

Cáci pre cându privilegiulu erá eschisivu sasescu si nu ne concedea nici o influentia sub nice o conditiune,

pre cându anume paritatea cetáti (cu 18 mii locuitori) fatia de scaunu (cu 60—80 mii) erá curatu privilegiu si nu se basá pre nici o cheia rationala si desvoltabila, virilismulu si censulu se desvoltá pre principiulu averei, economiei si inteligentiei; pre cându privilegiulu se escluse de cátra totu ce nu este privilegiatu, progresulu în economie si cascigarea de avere în sta si nóue liberu si calea cáruia inavutire deschisa pre care si romanii nostri voru puté ajunge în viitoriu a fi virilisti si sensualisti. Si suntemu convinsi, ca poporulu nostru nu va fi celu din urma, care dupa insusirile sele eminente, prin diligintia sea indatinata, va inbratá în economie, comerciu, arta, studiu, cari suntu adi conditiuni, de a veni la o influentia în reprezentatiunea comitatense.

Astadi firesce si dupa legile nóue suntemu în minoritate. Dar' pentru ce? pentru ca aceste legi nu ni au gasitu preparati de virilisti si sensualisti. De unde vine ast'a?

Eu cutezu a dice: ca déca nu jacea sistemulu sasescu cu prerogativele si burocratismulu lui pe capulu nostru, baremu de pe la finea secululu trecut încóce si déca romanii nostri marginasi nu erau siliti a-si dá poterea lor virila si censuala în lada a. n. 7-lor judetie, de siguru astadi nu amu avé cauza, de a ne plánga pentru censulu legii nóue. Standune dar' calea pe viitoriu deschisa, de a ajunge la acelea conditiuni ale legii, noi amu preferatu aceste legi înainte privilegiulu; si în locu se stámu îngroziti de nepregatirea nóstra, se pasimu cu tóte puterile a ne pregati.

Iata aci amu indigitat la acelea ce ne facea a crede, ca din acelea nóua putemu trage inca unu folosu mare, cáci este alu prezentulu si adecă sperámu, ca tocmai principiile amintite ale aceluor legi, ce paru adi a ne spariá, erá se fia de o parte unu impulsu fórté pipaibilu pentru poporulu nostru, de a progressá în economie si cultura, iér' de alta parte acelea voru redesteptá în elu convictiunea despre *necessitatea în participarea lui la afacerile publico-politice* — activitatea — si despre *comuniunea intereselor* în cauzele lui natiunale, pentru ca totu aceste 'i facu posibilă, cá elu prin insasi munc'a si lucrarea sea se devina la influentia.

Acést'a posibilitate nu erá în tempulu privilegiulu. Atunci lipsea si acea convictiune, cáci gubernulu acelu sistemulu au stinsu totu simtiulu de activitate si de interesu comunu în trei publice în poporulu nostru, de unde au urmatu, ca multi din acei romani, cari altcum adi aru trece de virilisti si sensualisti (alegatori) au desparut, parte prin ei, scadiendusi contributi'a cu concursulu deregatoriiloru, parte prin aneltirile inspectoratelor.

Déca aceste simtiuri si interese erau desteptate d. e. în economii nostri oieri, pre cându averile si prisosurile lor erau în flóre, óre cu cáti mai multi inteligenti, proprietari, meseriasi, comercianti amu fi avutu noi chiaru si în cetate?

În tempulu privilegiulu mai putému audí: ca tóte luptele nóstre cu puternicii suntú zadarnice; adi inse se ne fia devis'a nóstra numai progresu, si apoi nu avem lipsa a plánga dupa trecutu nici a ne ingrodí de viitoriu.

Aceste suntú pre scurtu motivele din cari amu preferatu legea comunala si municipala de cátu sistemulu sasescu.

De interesu aru fi, déca amu audí si alte opinii póte si mai bune.

Dr. I. Borc'a.

Revist'a politica.

Pórt'a otomana a pusu serbilor nisce conditiuni, cari suntú de natura a provocá cea mai desperata resistentia. Dupa comunicatu din Bel-

gradu la „Wien. Tgbb.“ conditiunile aru fi urmatórele:

I. Anularea tractatulu din 1867, conformu cáruia Turci'a renunsiase la dreptulu de a tiené o garnisóna în cetáti serbesce. Sa se reinactiveze tractatulu din 1856 si sa i se dee Portiei dreptulu de a tiené garnisóna în cetáti Semendria si Siabati.

II. Pórt'a dechiara pe Milanu destituitu de pre tron, se va conchiama scupcin'a si se va purcede la o nóua alegere de principe. Principele alesu în modulu acést'a se va confirmá de Pórt'a, dupa ce 'si va documentá credint'a sea prin o caletorie omagiale la Constantinopole. Acést'a conditiune remane valida pentru toti principii viitori ai Serbiei.

III. Pórt'a pretinde, cá toti cáti au participatu la rescularea teritoriiloru turcesce sa fia dati în judecata si pedepsiti dupa natur'a crimelor. (Acést'a dispusetiune se va estinde si asupr'a oficiariloru rusesci, prin urmare si asupr'a lui Cernaieff, care a intaritatu pe bulgari sa se rescóle contr'a suveranulu lor.)

IV. Se va impune poporulu serbescu a prestá Portiei contributiune de resbelu. Dara sultanulu va aretá grátu cátra poporulu serbescu sedusu, atátu relativu la marimea contributiunei cátu si relativu la incassarea ei.

V. Serbi'a are sa recunósca pre sultanulu de suveranulu seu si sa documenteze acést'a prin aceea, ca intrég'a reprezentantia esterna se va pune în mânilor Portei.

VI. Sultanulu cá suveranu va influentiá asupr'a fortiei si organizatiunei armatei.

Totu acestu organu afla din Constantinopole ca punctatiunile aru fi urmatórele:

1. Destituirea principulu Milanu si alegerea unu nou regentu. 2. Ocuparea cetátilor din Belgradu, Semendria, Siabati si Clodovo. Pórt'a releva, ca la anulu 1867 guvernulu imperialu a datu cetáti la principele Milanu spre administrare, dara ea n'a datu Serbiei nici cându în posesiune durabila locurile fortificate, pre cari le posiedea inca în vertutea tractatulu de Parisu. 3. Serbi'a are sa plátésca contributiune de resbelu preste unu milionu de lire de aur. 4. Institutiunea militielor trebu sa se sisteze. Serbi'a are sa urmeze strictu fermanulu din 1830, care permite numai atáte trupe principulu cáte voru fi de lipsa pentru sustinerea ordinei si a siguratiei si tiera.

Prelánga acést'a mai este inca vointia sultanulu, cá sa se restabileze constitutiunea din 1838 octroata de Pórt'a principulu Milosiu Obrenovicu, care a esistatu de dreptu pâna în 1862.

De voru fi numai pre diumetate adevérate conditiunile de pace ce le pune Turci'a, atunci resbelulu între Rusi'a si Turci'a va prupe curendu. Pretensiunile Portei suntú atátu de esorbitante încátu invólva o provocatiune. Intrarea trupelor rusesci în Balcanu va fi signalulu unei complicatiuni europene, în care Turci'a póte ca va aflá aliati. Ajunge a constatá deocamdata ca situatiunea e complicata si de natura a inspirá temeri si ingrigiri.

Miscarea în Angli'a în favorulu crestinelor ia dimensiuni mari si va ingreuná positiunea cabinetulu Disraeli, care e amicu pronuniatu alu Turciei. De alta parte „W. N. Tgbbt.“ afirma pe bas'a unei sciri din Berlinu, ca puterile au convenitu asupr'a unu ultimatu pe care 'lu voru adresá Portiei amerintiandu-o cu executiune militara.

Scirea acést'a, dupa unu comunicatu alu „Gazettei natiunali“ din Berlinu, e de a se modificá intr'acolo, ca Rusi'a a propusu marilor puteri unu atare ultimatu, despre a cáru primire inca nu se scie nimic'a. Presupunerea, ca contele Andrassy face greu-

tăti acestui proiectu de ultimatu, se confirma nu numai prin limbajul foilor din Pest'a, ci si prin unu comunicatu alu diariului „Wiener Abendpost“ din „Jurnal de St. Petersburg“, unde se dice: Este siguru te-rendu se va pune capetu versărilor de sânge in orientu, dara asupr'a conditiunilor de sistare a ostilităților si asupr'a modulu de procedere numai ipoteze sunt cu putintia si nu se pôte dice ca s'a statoritu dejă ce-va.

Maresialulu camp. Manteuffel a plecatu din Merseburg, unde a raportatu imperatulu asupr'a caletoriei sele la Warschau, câtra Varzin. Acést'a visita in Varzin ne face sa credemu, ca missiunea de natura politica. De aici provine presumpțiunea ca între St. Petersburg si Berlinu s'a statoritu o contielegere pentru tôte ca surile.

Situatiunea Greciei devine totu mai grava. Din Aten'a i se scrie la „Coresp. politica“ la 29 Augustu.

Din provinciile invecinate ale Turciei vinu pe tóta diu'a sciri totu mai sinistre. Presiunări comise de deregatorii asupr'a creștinilor, atacuri resfatiat si infamii din partea poporatiunei musulmane sunt la ordinea dilei. Asiă dicu rapórtente nóstre consulare, si comunicările calatorilor ce sosesc aici, cari ni spunu de telharii si maceluri inofatóre. Atari scene sunt la ordinea dilei, cu deosebire in tinentulu dela Almiron, unde in butulu tuturoru pretestelor de aici si a asigurărilor ambigue a le Pórtai, s'au colonisatu mai întâiu 150 familii cerchesiane, cari a crescutu succesive la 700. La o întrebare oficiale ni s'a respunsu, ca noii venetici sunt rudeni de ale colonistilor ce vinu in visita. Dara se pare ca afinitățile sunt totu asiă de estinse precum sunt de durabile sitele. Multi locuitori se refugieza din Tesali'a aici, fiindu ca acolo e generale convictiunea ca mai curendu séu mai târdiu va prorupe unu viscolu.

Puterile, dice „Fbtt.“ au predatu Turciei unu proiectu de armistitiu pre care acést'a l'a respinsu. Respingerea acestui proiectu e unu incidentu remarcabilu, nu inspira inse temeri si ingrigiri, pentruca unitatea puterilor, omogenitatea parerilor cu care se intempina crisa eschide ori-ce pericolu. Turciea a respinsu proiectulu, pentruca voiesea sa cunósca conditiunile de pace; ea va trebui sa-si tiena cuventulu si nu va puté resiste la dorintia Europei unite. Nu se pôte ignorá, ca ide'a Turciei de a acceptá unu armistitiu numai de odata cu fipsarea conditiunilor de pace e in óre voru puté sa admita cá mesura pentru actiunea loru decâtu interese europene si nu turcesci. Nesuinti'a de a restabilí pacea se pôte modificá pe unu momentu in forma, in fondu inse va trebui sa se lucre cu energia dupla pentru realizarea scopulu.

Nuntiulu papalu la curtea din Vien'a Msg. Iacobini se afla acum cá óspe la episcopulu din Königgrätz, Dr. Hais. In capela Chrast tienú Episcopulu in presenti'a nuntiulu o predica, prin care respinge insinuatiunea ca pap'a Piulu IX aru fi „turcofilu.“ Acést'a insinuatiune e scornita, dice Episcopulu Hais, de „malitiós'a pressa liberala,“ care voiesce sa desbine Sântulu Scaunu de lume catolica. Venabilulu prelatu se pare ca nu cunósce faptulu, ca pap'a a interdisu clerulu din orientu ori-ce ajutorare séu promovare a miscărei insurectiunali. De asemenea trece densulu cu vederea impregiurarea ca togm'a o parte a „malitiós'e Jurnal'ia Sea cá turcofilu si pôte ca in punctulu acést'ao si intreze.

La negociările de pace face „Monitoriulu universalu“ care se inspira dela oficiulu afaceriloru straine mai multe observatiuni ce le reproducemu mai la vale, pentruca ni arata dispușetiunea cabinetulu francezu „Monitoriulu universalu“ dice:

Fára de a ne demite precipitandu-ne in particularități trebuie sa dicemu, ca e atātu in interesulu Turciei câtu si alu Europei întregi, sa nu se impuna serbiloru conditiuni prece aspre séu sa lase a li se impune... Asiă de esemplu nu pôte fi vorba despre aceea, a dá un'a séu mai multe cetăți serbesci de garnisóna turciloru. In privinti'a acést'a trebuie sa se conserve strictu statulu quo a se bellum si noi sperám, ca Turci'a nu se va opinti a-lu atacá. Se dice, ca Pórt'a aru cautá airea garantii pentru a evita repetirea unui atacu serbescu; dara si aici pretensiunile ei nu se voru puté admite fára esamina-re. Ea se gandesce numai, sa faca pe serbi sa se caieșca pentru ataculu loru neprecugetatu. Dara Europ'a trebuie sa caute mai departe si mai susu. Serbiu au întreprinsu unu resbelu temeraru, dara gravaminele creștiniloru orientu preste totu neintemiate si unele dintre ele atingu cele mai insemnate întrebări ale umanității si civilizațiunei. Atentiunea publiculu europénu nu ne pôte abate dela versările de sânge in Bulgari'a.

Agitatiunea in Angli'a in favorulu creștiniloru orientali ia din ce in ce dimensiuni mai mari. In Bedford, Brighton, Bristol, Batley, Leeds si Rochdale s'au tienu *meetings* de indignatiune contra crudimeloru turcesci in Bulgari'a. Atitudinea guvernulu fu condamnata pretutindenea.

La meetingulu din Rochdale s'a cetitu o scrisóre a ministrulu de mai înainte Ion Bright. Renumitul oratoru popularu revine in scrisórea acést'a la resbelulu din Crime'a. Déca Angli'a lucrá acum in contielegere cu Rusi'a si cu celelalte puteri, atunci, si acést'a se pôte presupune aprópe cu siguritate, resbelulu serbescu nu urmá si turcii nu aru fi cutezatu sa comita crudimele din Bulgari'a, déca scutul din partea englesiloru nu li inspirá incredere. Mai departe I. Bright face guvernulu mustări pentru ce n'a rechiamatu si reprezentandulu diplomatecu alu Turciei paspoztele, si esprimá dorintia cá sa se faca si in alte párti ale țerei atari meetinguri. Scrisórea se termina cu cuvintele, ca autorulu se simte *usiuratu in consciința sa* scripundu acést'a scrisóre. Reunidei liberali Greenwich in modulu urmatoriu: „Intr'unu casu cum este acést'a, nu stramutu nici unu unicu postu pentru a dice, ca sum gat'a a cercetá fára amănare unu meetingu in Greenwich relativu la castiunea bulgara, dara eu cugetu ca aru trebui sa fia unu meetingu generalu, nu numai cu partid'a nóstra. Se recere, cá miscarea cea mare ce cresce sa nu fia mai putienu de câtu natiunale pentru a asigurá pre câtu se va puté realizarea scopuriloru sele.

Gladstone asupr'a crudimeloru bulgare si cestiunea orientale.

Inca de multu se respandise vestea ca capulu partidei Wighiloru din Angli'a e decisu a-si marcá punctulu de vedere politicu in cestiunea orientale. Togm'a se anuncie, ca Gladstone a publicatu o brosiura volanta: *Crudimele bulgare si cestiunea orientale*, asupr'a cărei'a i se comunica „Gazetei de Coloni'a“ următoarele:

Punctele desfatórie de autorulu (acestei brosiuri volante) sunt aceste: Cum s'a inactivatu situatiunea actuala? Schitie asupr'a poporulu si

guvernulu turcescu. Politic'a ministrulu britanicu. Descoperirea crudimeloru bulgare. Flot'a britanica in portulu Besica. Cursele ce trebuie evitate si tientele câtra cari trebuie sa nesuimu Gladstone releva, ca nu e încrá pre lángra terminarea resbelulu si pentru resolvirea a trei mari probleme ce nu se potu despartí de acéla si adeca:

1. A se pune unu capetu guvernulu abusu si anarchicu, precum si pradăriloru acideriloru, cari dupa testimonie acreditate se pare ca se continua inca in Bulgari'a.

2. A prevení repetirea crudimeloru ce s'au comis de curendu cu aprobarea guvernulu otomanu in modu eficace asiă cá pe viitoru sa se sustraga nu numai Bosni'a si Erzegovin'a, ci, si inca in prim'a linie, Bulgari'a de sub administratiunea turcesca, ale cărei urme funeste si sângeróse voru remáne in provinci'a numita pre urma prin multi ani si multe generatiuni nesterse.

3. A restabilí prin aceste mesuri onórea numelui briticu, care prin intemplantile regretabile din anulu acést'a s'au periclitatu mai reu, de câtu, dupa cum 'si aduce aminte (Gladstone), in ori care altu tempu mai inainte.

Autorulu doresce sa véda sustienenduse inca integritatea teritoriulu turcescu, firese fára de a pretinde cá acést'a dorintia sa fia tractata ori un'a ce întreze prin insemnate cá un'a alte scopuri politice. Dara autorulu pretinde, cum s'a observatu dejă, sa se eschida totalu administratiunea turcesca din Erzegovin'a si Bosni'a si mai alesu din Bulgari'a.

Brosiura volanta ce cuprinde 64 pagini se ocupa in cea mai mare parte cu intemplantile din Bulgari'a si se folosesce de aceste, precum si de parerea respândita, cum crede Gladstone, cu intentiune, ca trimiterea flotei in dardanele aru fi insemnatu o spiginire a Turciei, pentru a face nisce atacuri fórté aprige asupr'a guvernulu. Acést'a, dice autorulu, nu a intiesu de locu drepturile si datoritiile sele câtra locuitorii creștini din Turci'a. Elu cându trebuie a lucre, siedé cu mânilé in siolduri si anume acolo unde puté sa previna infricosiat'a administratiune abusuiva ce provóca rescólele; din contra erá activu acolo, unde trebuie sa fia precautu, dându adeca flotei tramisa din intentiune filantropica caritativu unei manifestatiuni turcescu. Elu s'a interesatu mai putienu de indatoririle ce a luat asupr'a sea mai înainte de câtu de a sporí credintia in cutezatori'a sea politica orientale. Acést'a aparentata a trecut, Angli'a sta in spaima nu le a mai pomenitu crucea si despre cari guvernulu din vin'a sea propria s'a informatu prea târdiu si pre cari le-a retacutu preste cuvintia cu intentiune dinaintea parlamentulu.

Cum stau lucrurile astadi, continua autorulu, trebuie sa ne scutimu de percepti'a falsa, ca Rusi'a voiesce totu-déun'a reulu; ca in Turci'a se potu importá pareri intr'adeveru europene si ca rescularea e intr'adeveru atātu de condamnabila cum se pare a fi numai din punctulu de vedere alu dreptulu internatiunale. Pre de o parte, crede Gladstone, guvernulu s'a ostenitu a aduce in jocu fric'a nalucésca de Rusi'a, pre de alta parte togm'a guvernulu a facutu totu ce a potutu pentru a promová planurile Rusiei, căci o promovare a acestor planuri este cându popórele slavice dela Dunare vedu acum in Angli'a pe contrariulu, iér' in Rusi'a pe amicululu loru. Nu e inca târdiu a corege erorile comise. Pentru a face acést'a, guvernulu englezu, dupa acést'a, Gladstone, trebuie sa-si schimbe politic'a si atitudinea, sa se puna de acord cu sentiemițele întregi omenimi civilisate, sa lucre in contie-

gere cu Rusi'a, Austri'a si Germani'a, cari cá ori care alt'a dintre celelalte puteri continentale nu se decidu in actiunile lor in momentul de fatia prin idei de egoismu séu pofta de atacuri, cu unu cuventu trebuie sa se opuna tiraniei sub turcescu si. Vredu Angli'a sa urmeze acést'a politica si sa faca impreuna cu celelalte puteri presiunea receruta asupr'a Pórtai, atunci acést'a se va supune necesității, cum a facutu si cu alte ocașii, autonomi'a provinciiloru creștinesci s'aru restabilí in modu grabnicu si greutate minoritățiloru mohamedane pretinsa a fi atātu de mare s'aru devinge curendu.

Pentru a marcá modulu de expresiune se comunica cele mai efocate si elocvente pasagie dela capetulu brosiurei, pre cari autorulu in-susi le dechiara de Alfa si Omeg'a întregulu seu opu.

„Cá vechiu servitoriu alu Corónei si alu statulu se juru pe compatriotii mei, dela care aterna mai multu decâtu dela ori-care altu poporu din Europ'a, sa pretinda si sa insiste, cá guvernulu nostru, care pâna acum a lucratu intr'un'a directiune, sa lucre acum in cealalta si sa-si puna tóte puterile penaltru a se operá impreuna cu celelalte stato europene sistarea puterei esecutive in Bulgari'a. Lasati pe turci sa inlature acum abuzurile loru in unice aduca ei pre sine insis. Zăpcii si mudirii, bimbasii si Iuzbasi, caimacami si pasii loru, toti laolalta sa se stérge, cum sperezu eu, cu totu calibaliculu loru din provincia, pre care o au pradatu si pangaritu. Acést'a alungare totale, acést'a eliberare binecuvantata e unic'a isbenda ce putemu aduce memoriei acelor mortu ce jacu unii preste altii; castității pangarite a femeiloru, feciúloru si copiiloru; civilizațiunei vatemate si maltratate, legiloru lui Ddie, u séu déca mai vreti, lui Alah; sentiulu moralu alu omenimei întregi. Nu esista unu criminalistu in vre o temnitia européna, unu canibalu pre insulele mării sudice, care nu s'aru revoltá audiendu totu ce s'au facutu acolo, ce s'a cercetatu prea târdiu si ce astadi a remasu inca resbnatu; totu ce au lasatu in urm'a loru pasiunile veeminti si impietrite, dela cari au emanatu aceste fapte, pasiuni, cari potu sa resara intr'altu tempu de omoru din pamentulu adaptatu cu sânge si in aerulu infectatu cu cele mai infame crime ce se potu cugetá. Ca s'aru pututu intemplant astfelu de lucruri si numai odata, e dejă o afunda pata pe acea parte a rasei nóstre ce le-a comis, dara a lasá o usia deschisa fia si numai pentru de ce se repeti departata posibilitate de a se mai intipari acést'a pata tuturoru. Mai bine — amu puté sa dicemu cu dreptu sultanulu — s'aru puté suferi ori-ce neplacere, ori-ce greutate, ori-ce pierdere impreunata cu Bulgari'a, decâtu „tu pe tronulu teu luminatu, tu batjocur'a si blastemulu poporulu teu.“

Sa frundiarimu cártile istorice a le lumei întregi si nu vomu aflá unu esemplu asiă infricosiatu de abusu diavolescu cu potestátile date de Ddieu „pentru a pedepsi pre cei rei si a radicá pre cei buni.“ Nici cându nu a pecatuitu unu guvern astfelu, nici cându nu s'a aretatu unu guvern atātu de incorigibilu, séu cea ce e totu atātu, atātu necapabilu spre indreptare. De se va permite puterei esecutive a Turciei sa-si reinnoiesca in acést'a crisa mare cu concessiunea si aprobarea Europei privilegiulu existintiei sele in Bulgari'a atunci nu aru esiste dela urdirea tuturoru stateloruneloru abusu, nesuferitulu si nici olovitura data tiraniei uriciose, care nu aru trebui inferatu de crima. Dara nu amu caditu inca atātu de afundu in

prapastii'a dejosirei si cu bucurie putem spera ca prin consiliile intieptele si energice ale puterilor reunite lumea inspaimentata in putiene septamani va scapa de intaritare ce a ajunsu la estremitate.

Intr'unu apendice scurtu Gladstone admonéza pre guvernul sa nu incredintieze ajutorirea nefericitoru bulgari numai la nevointi'a de binefacere a unei singure persoane (lordulu Strangford,) sa provóce pre tóte comunele Angliei la contribuire in bani si sa indrumeze pre toti agentii sei diplomatici din Turci'a a distribu' banii colectati in modu corespundietoriu.

Orastia in 9 Sept. 1876 st. n.

De-si politic'a in tempulu presinte silesece pre cei mai multi din noi a se ocupá de ea, totusi cedu a nu fi de prisosu, déca voui a aminti in colónele acestei foi ceva despre, sórtea poporului nostru din scaunulu Orastiei.

Scaunulu acest'a, cuprinde unu teritoriu dintre cele mai placute ale Transilvaniei, romanimea e bine purisata, mai de totu ce e strainu, apoi si in privinti'a stárei materiale potu dice ca sta, destulu de bine, si cu tóte acestea cu dorere trebue sa me esprimu ca in acestu scaunu romanescu nu-i nice o scóla normala.

Celelalte scoli confesiunale inca aru puté sa dea mai multe semne de viétia, ce póte aru si dá déca salariile invet. prelánga tóta miseritatea loru n'aru fi obiecte de monopolu in ora. Ventulu ce batea despre dieu si inca pre la 11 óre deveni vehementu érá in tempulu alarmei orcanicu si asiá nu e mirare déca in urm'a alarmei se vedéu involuntariu luminându-se fere-stile. Dara tocmai atunci provedinti'a a tramisu o plóia torentiale si ventulu a mai slabitu ceva din puterea sea. Foculu nu scimu din ce cause s'a escatu in un'a din casarmele din locu.

* Focu. In septamán'a trecuta au arsu in Secadate fórté multe case si cladiri economice cu gránele si fenurile dintrensele. Miseri'a in urm'a focului e fórté mare din cauza ca nici unulu din cei loviti de nenorocire n'au fostu asigurat.

* Vestitul tálhariu Daeanelu e mortu. In 18 Augustu 1876 a fostu omoritu intr'unu satu lângá Târgulu-jiului in Romani'a de unu negociatoriu de porci, omu cunoscutu alu lui In aratarea oficiósa facutu din partea gendarmeriei dela Vulcanu inainte cu 6 dile se dice:

Venindu Daeanelu la cas'a respectivulu negociatoriu, dupa ce a fostu tractatu cu mâncare si beutura, a pretinsu si bani; negociatoriu i-a predatu chie'i dela castenu si la indreptatu sa-si iá. Pre cându Daianulu in positiunea acést'a manipulá la castenu, gazd'a casei, negociatoriu, pune mân'a pre o secure si in momentu 'i arunca Daeanelu in capu lovitura de mórté si-lu culcá pentru vecinie. Ucigariulu ingropandu apoi la sine in pivntia pre Daeanelu, a caletoritu in trebile sale la Pest'a si numai dupa reintórcerea sea dela Pest'a a facutu aratarea la oficiulu din Târgulu-jiului despre uciderea tálhariulu. Dela Târgulu-jiului s'a esmisu o comisiune la fati'a loculu si asiá s'a constatatú identitatea persoanei omorite cu a lui Daeanelu, care in Romani'a érá cunoscutu sub altu nume.

Burs'a de Vien'a.

Din 1/13 Septembrie 1876.

Metalicelu 5%	66 50
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	69 50
Imprumutulu de statu din 1860	112 —
Actiuni de banca	860 —
Actiuni de creditu	147 40
London	121 70
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	75 25
" " Temisiorene	73 75

apoi fiii acesti'a voru avé scutu si adapostu chiaru si in tempii cei mai viforosi.

Eu dara, ca Romanu, nu potu se nu facu atenti pre medilocitorii acestei intreprinderi, la sentinti'a lumei cultivate, rogându a nu lasá acést'a cauza ursitei, ci cátu mai curendu a se apucá de lucru.

B.....

Varietáti.

*(Distinctiune.) Domnulu primariu alu cetátiéi nóstre Adolf Gibel s'a decoratu de Maiestatea Sea cu ordulu Corónei de feru clas'a III. Eri la 11 óre a. m. se duse personalulu magistratulu pentru a-lu felicitá la acést'a prea ínalta distinctiune.

* Unu nou modu de a regulá datoriele. In asta véra anunciase foile, ca cincii italieni juni, cari închiriasse lângá Nyo o barca, si au aflu sfersitulu in valurile laculu de Geneva. Afându-se barc'a resturnata, o palarie si o legatura de gátu cari fura recunoscute de proprietate a strainiloru, inotându pe unde, presupunerea despre mortea aceloru italieni érá confirmata de nou. Dara in dilele aceste se informara, ca acesti pretinsi nenorociti se aflu de presentu in Piemontu si ducu o viétia vesela. Respândirea faimei ca s'au inecatu in laculu de Geneva li-a fostu numai unu medilocu oportunu, pentru a cuitá numerósele datorii ce le-au facutu in Nyon.

* Focu. Vineri nóptea intre dóue si trei óre furam alarmati de focu. Ventulu ce batea despre dieu si inca pre la 11 óre deveni vehementu érá in tempulu alarmei orcanicu si asiá nu e mirare déca in urm'a alarmei se vedéu involuntariu luminându-se fere-stile. Dara tocmai atunci provedinti'a a tramisu o plóia torentiale si ventulu a mai slabitu ceva din puterea sea. Foculu nu scimu din ce cause s'a escatu in un'a din casarmele din locu.

* Focu. In septamán'a trecuta au arsu in Secadate fórté multe case si cladiri economice cu gránele si fenurile dintrensele. Miseri'a in urm'a focului e fórté mare din cauza ca nici unulu din cei loviti de nenorocire n'au fostu asigurat.

* Vestitul tálhariu Daeanelu e mortu. In 18 Augustu 1876 a fostu omoritu intr'unu satu lângá Târgulu-jiului in Romani'a de unu negociatoriu de porci, omu cunoscutu alu lui In aratarea oficiósa facutu din partea gendarmeriei dela Vulcanu inainte cu 6 dile se dice:

Venindu Daeanelu la cas'a respectivulu negociatoriu, dupa ce a fostu tractatu cu mâncare si beutura, a pretinsu si bani; negociatoriu i-a predatu chie'i dela castenu si la indreptatu sa-si iá. Pre cându Daianulu in positiunea acést'a manipulá la castenu, gazd'a casei, negociatoriu, pune mân'a pre o secure si in momentu 'i arunca Daeanelu in capu lovitura de mórté si-lu culcá pentru vecinie. Ucigariulu ingropandu apoi la sine in pivntia pre Daeanelu, a caletoritu in trebile sale la Pest'a si numai dupa reintórcerea sea dela Pest'a a facutu aratarea la oficiulu din Târgulu-jiului despre uciderea tálhariulu. Dela Târgulu-jiului s'a esmisu o comisiune la fati'a loculu si asiá s'a constatatú identitatea persoanei omorite cu a lui Daeanelu, care in Romani'a érá cunoscutu sub altu nume.

" " " Ardelenesi	74 50
" " " Croato-slavone	86 —
Argintu	101 75
Galbinu	5 83 1/2
Napoleonu d'auru (poli)	9 72 1/2
Valut'a nóua imperiale germána	59 70

Publicatiune.

Inaltulu ministeriu reg. ung. de comerciu si agricultura, prin emisulu seu dn 10 Martiu 1876 Nr. 4857, a incuviintiatu comunei Sesciori comitatulu Sabiului, tienera a dóue terguri anuali, si anume in 30/18 Martie si 26/14 Octomvrie in fia-care anu, cu acea adaugere ca in cele trei dile inainte de diu'a statorita se va tiené tergu de vite, ceea ce prin acést'a se aduce la cunoscinti'a on. publicu ca primulu tergu se va tiené de presentu in 26/14 Octob. a. c.

Sesciori in 1 Sept. 1876.

2—3 **Primari'a comunei.**

N. I. 540/1876.

Publicatiune.

In 24 Septembrie a. c. st. n. se voru dá in arenda dela órele 10—12 din di in cancelari'a comunei Gurariulu pre calea licitatiunei urmatórele-regale ale numitei comune si anume:

1. Cracimaritulu in comuna cu pretiulu strigárei de	2500 fl.
2. Mór'a din susu cu	400 fl.
3. " " josu " "	500 fl.
4. Pasiunea din muntele Cindrelu cu	600 fl.
5. Pasiunea din muntele Nicolésci cu	400 fl.
6. Pasiunea din muntele Gausiór'a mare cu	250 fl.
7. Pasiunea din muntele Foltea cu	300 fl.

pre tempulu dela 1 Ianuaru 1877 pána la 31 Decembre 1879.

Doritorii de a luá in arenda aceste regale au de a depune unu vadiu de 10% alu pretiulu de strigare.

Arendatorele va avé a intregi vadiulu depusu pána la cautiunea prescrisa.

Celelalte conditiuni de licitatiune se potu vedé atátu la acestu inspectoratu cátu si in cancelari'a comunale din Gurariulu.

Sabiin in 1 Septembrie 1876.

3 **Inspectoratulu cercuale.**

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei a dóua de invetiatoriu la scóla gr. or. din Poiana tractulu ppresbiteralu alu Mercurei se escrie prin concursu cu terminulu 25 Sept. a. c. st. n.

Léfa anuala e de 300 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá numit'a statiune prelánga oficiulu in scóla au a tiené in tóta duminec'a si serbatórea stran'a in biserica.

Petitiunile instruate conformu dispusetiuniloru stat. org. suntu a se aduce oficiulu ppresbiteralu alu tractulu Mercurei in Mercurea.

Poiana in 25 Aug. 1876.

1—3 **Comitetulu parochialu gr. or. Poiana.**

Concursu.

Pentru ocuparea posturilor vacante invetiatoresci la scólele confessionale gr. or. din comunele josu insemnate, se escrie prin acést'a concursu. Salariile suntu:

1.) La Hermanu pentru clas'a a III din cas'a alodiala 200 fl. v. a. si pentru unu fenatiu in bani 15 fl. apoi tacs'a scolara dela totu elevulu 40 cr.

2.) Fili'a Bastelecu, in bani si bucate la olalta 128 fl. v. a. quartiru liberu in edificiulu scólei.

Doritorii de a ocupá aceste posturi invetiatoresci, au a-si tramite petitiunile loru instruite cu documentele prescrise in stat. org. pána la 30 Sept. a. c. la scaunulu pprescu alu II alu Brasiovului.

Pentru comun'a Hermanu se cere sa cunósca concurentele limb'a germana, cantárele bisericesci, si de se póte si music'a vocala, si sa aiba celu putienu 4 clase gimnasiali si cleric'a.

Brasiovu in 29 Aug. 1876.

1—3 **Ioanu Petricu,**
protopresb. gr. or.

Concursu.

La statiunea invetiatoresca a scólei confessionale románe gr. ort. din Buciumu-Cerbu in protopresbiteratulu Zlathnei inferióre (Abrudului) se escrie concursu cu terminu pána la 26 Septembrie st. v. a. c. in care di va fi si alegerea.

Cei cari dorescu a competá la acestu postu voru avé a-si instrui recursele lor conformu statutulu organicu, si pána la terminu de usuale le subterne onorab. insuapt. tractuale in Abrudu cu a cáru continlegere s'a facutu si acestu concursu.

Salariulu este:

- a.) Din fondulu scolasticu „Andreianu“ 200 fl. v. a.
- a.) Dela fiesce carele elevu indatoratu de a frecuentá scóla cáte 50 cr.
- c.) Partea jumetate din venitul cantorescu si in fine
- d.) Quartiru naturale in edificiulu scolaru cu un'a odaie si lemnele necesarie de incalditu.

Cei mai multu cualificati pe asta cariera si cántaretii se voru preferi.

Din siedinti'a comitetulu parochiale románu gr. ort. Buciumu-Cerbu la 8 Augustu 1876.

I. Todescu
par. cá si presid. alu
comitetulu.

(1—3)

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriu la scóla gr. or. din Topliti'a romána, ce e impreunatu cu unu salariu de 300 fl. v. a. in bani din cass'a alodiala comunala, quartiru liberu, lemne si servitoriu, se escrie prin acést'a concursu.

Doritorii de a ocupá acestu postu invetiatorescu au de a-si indreptá la subscris'a Eforia scolara pána in 23 Septembrie st. v. suplicele lor provediute cu urmatórele documente:

1. Ca au absolvitu celu putienu 4 clase gimnasiale.
2. Testimoniu despre purtarea morala esemplaria.
3. Ca pre lângá limb'a romána suntu versati si in limb'a mágiara perfectu, si au cunoscinti'a si a limbei germane.

4. Numite voru avea esamenele de maturitate séu absolutoriu de teologia se voru preferi.

Din siedinti'a senatulu scolaru.

Topliti'a in 23 Augustu 1876.

Georgiu Popescu,
presied.

2—3 **Ioanu Maieru.**

Ad Nr. 66/1876.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriu la scóla poporale gr. or. din Cetea.

Emolumentele suntu:

- 1.) Din fondulu scolasticu 140 fl.
- 2.) Dela parinti prunciloru obligati a frecuentá scóla 60 fl.
- 3.) Quartiru liberu, si
- 4.) Lemne suficiente.

Concurentii se fia provediuti cu certificate de cualificatiune, se scie tipiculu bisericei, si se fia priceputi in cántarile bisericesci.

Concurentii au a-si asterne recursele lor la subscrisulu pána in 19 Septembrie an. cur., cându va fi si alegerea.

In contielegere cu comitetulu parochiale,

Alb'a-Iuli'a 10 Augustu 1876.

Alessandru Tordasianu,
protopresbiteru gr. or. de

2—3 **Alb'a-Iuli'a.**